

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Ordinis, quem habes usurpatio prava, paragraphus 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

a C. 1. c. 2.
de Clem.
non ordina-
ro mini-
strante.
b Suar. l. c.
Avila. p. 7.
d. 9. n. 2. cū
alijs.
c Barb. in
di. c. 1. Lex.
V. Irregul.
n. 59. Castr.
de Cens. d.
p. 18. v. 10.
Gibal. f. 58.
c. erudite
de Irreg. c.
59. 1. n. 25.
Dianap. 11.
77. 7. ref. 44.
Vbi quid
de Dia-
co. ne porrigē-
tē Euchar.

quo caret, idque serio, & ex animo, atque i-
tem culpabilitate, sine dubio contrahet Irre-
gularitatem, ut clarè constat ex Jure. a

2. Dicitur est Primò, (Clericus) nam licet
communis opinio sit, etiam Laico sic delin-
quenti affigi eiusmodi Irregularitatem, tamen
e probabilius est, affigi dumtaxat Clerico, quia
de solo Clerico meminit prædictum Jus.

3. Dicitur est Secundo (proprium actum Or-
dinis) nam tunc solum incurritur Irregulari-
tas, non vero, quando exercetur à Clerico a-
ctus, qui proprius non est Ordinis. Hinc cele-
brare Missam solemniter baptizare, Confes-
siones audire, & absolvere à peccatis, conferre
Ordines, dare Bened. & ones: quæ à solis Epis-
copis, vel Sacerdotibus solent dari, qualis est
benedictio Nuptiarum, quia, inquam, hi sunt
proprij actus Ordinis Sacerdotalis seu Episco-
pali, propterea Clericus nō Sacerdos eos exer-
cens fit Irregularis. Si quis autem, cum sit
sacerdos, tentat sine legitima approbatione
absolvere aliquem à peccatis, vel sine licentia
Parochi baptizat solenniter, vel sine eadem
licentia Extremam Unctionem confert, vel,
cum non sit Sacerdos, seu Diaconus, concio-
natur in Templo, etiam cum Stola, vel, cum
sit Episcopus, ordinat subditum alienum si-
ne Dimissorijs, vel Ordinationem celebrat
in aliena Diocesi sine licentia Ordinarij, vel,
cum sit suspensus à Pontificalibus, celebrat
cum Episcopali apparatu, quia hi non sunt
proprij actus Ordinis, sed actus potestatis
Jurisdictionalis, ideo Clericus eos actus faci-
ens, licet peccet, Irregularitatem non incur-
ret.

4. Propter eandem rationem, quando ali-
quis actus Ordinis, quoad substantiam, exer-
ceri potest à non habente eiusmodi Ordini-
nem, sed exhibitum sub tali, vel tali modo
est dicti Ordinis proprius, si hoc modo à Cle-
rico fiat, fiet Irregularis, non vero, si so-
lum fiat, quo ad meram substantiam. Non
Diaconus v. g. si canter Evangelium in Missa
solemni cum Dalmatica, Stola, & Manipulo,
& non Subdiaconus canter Epistolam in si-
mili soleenni Missa cum Tunicella, & Manipu-
lo, evadit Irregularis (excipe nisi alicubi
adesset contraria legitima consuetudo, vel
legitimum privilegium) At idem, si sine
memorato apparatu cantent dictum Evange-
lium, vel Epistolam, ille sine Stola, sine Ma-
nipulo, quamvis Sacris Vestibus sint induti,

Irregulares non fiunt, a quia cum Stola, vel
Manipulo exhibetur actus proprius illorum
Ordinum, non vero sine illis.

5. Denique, propter eandem rationem, ex-
ercere actus Ordinum Minorum à non habentibus
illos, non est Irregularitatis causa, quia
hi actus non sunt ita proprii Ordinum, ut
Laicis exerceri non possint. Lege Leandr.
b Layman. c Avilam. d

6. Ad majorem explicationem huius, de
qua agimus, Irregularitatis, ne ignores, non-
nullos putare, e eam esse totalem, id est pro-
hibere ascensum ad altiores Ordines, & vera-
re usum susceptorum, sed addunt, quoad
hunc usum, non vero quoad ascensum, posse
dispensari ab Episcopo post biennium. Non-
nullos f vero putare, esse limitatam, per
quam scilicet vetetur delinquens ad altiores
Ordines ascendere, sed solum ad tempus
biennij, vel triennij vetetur sub pœna sus-
pensionis usus ultimi Ordinis suscepti, v. g.
vetetur Diacono usus Diaconatus, non vero
usus anterioris Ordinis id est Subdiacona-
tus, &c. Utraque sententia probabilis est,
quia clariè g Textus æquiquam loqui-
tur.

§. III.

Ordinis, quem habes usurpatio prava.

1. Siquis Clericus violet Censuram, id est
cum sit excommunicatus, vel suspensus,
vel interdictus exerceat culpabiliter a-
ctus proprios Ordinum Majorum, quos habet,
quod certe est violare Censuram, qua quis est
innodatus, fit h statim Irregularis, atque adeo
incurrit effectus omnes Irregularitatis supra
cap. 6. explicatos. Quod autem Clericus,
quamvis ipse, non interdictus, si violet inter-
dictum locale, & similia, dicitur in Tractatu
de Interdicto.

2. Dixi Primo, (Cum censura, & cat) Ne-
que enim ex quocunque Ordinis abusu Irre-
gularitas incurritur, sed solum ex abusu cum
violatione Censuræ, nam propterea Sacerdos
celebrans in peccato mortali, sed nulla labo-
rans Censura, peccabit quidem, sed nullam Ir-
regularitatem incurret.

3. Propter eandem rationem, quia Ir-
regularitas non est Censura, Qui, cum sit
Irregularis, celebrat verbi gratia, non incurret
aliam

aliam Irregularitatem, ut notat recte Suar. a & recte notant alij, b Illegitimum v. gr. vel corpore vniuarum, & cat. si celebret, cum sit Sacerdos, non incurrere in aliam Irregularitatem, quia hi defectus non sunt Censura, quam per celebrationem talis Sacerdos violat.

4. Dixi Secundo, (Inculpabiliter) nam si quis bona fide credens, se v. gr. fuisse à Censura absolutum, vel tunc appellasse, celebret, non fiet Irregularis, e etiam si deinde constet appellationem fuisse illegitimam, ut probat d Cartarius.

5. Idem esse, si ob vitandum scandalum, vel notabilem infamiam, celebres v. gr. cum excommunicatione, notat e Lezzana, & nos a libi f. uniuersaliter diximus.

6. Dixi Tertio, (Actus proprios) non enim incurritur Irregularitas, si eos actus exerceat Clericus Censuratus, quos alter Laicus exerce- re potest, Actus autem proprii Ordinum sunt idem, quos §. Præced. nu. 3. & 4. enumeravi- mus, & minutius enumerat Gibalinus, g quæ, si bene percipiuntur, confirmant Regulam, illam uniuersalem Suar. j. h Excommunicatus min- istrans ex officio Sacramentum, sit ipso facto, Irregularis.

7. Dixi Quarto, (Ordinum Minorum) nam Minores exercens non evadit Irregularis. Excip- pe, nisi forte, qui cum sit censura irretitus ex eo, quod susceperit hos Minores Ordines cum Simonia, exerceat eorundem Minorum Ordinum actus; tunc enim ex constitutione. i. Sisti V. erit Irregularis.

8. Inquires Primo. Docetur in Tract. de Suspensione, & Interdicto, aliquando hæc imponi, ut Censuram, idest, ut pœnam me- dicinalem, aliquando in vindictam, idest in puram pœnam delicti. Inquires, inquam, an, qui violat Suspensionem, & Interdictum, ut puram pœnam, cum illam non violat, ut Cen- suram, fiat Irregularis?

9. Respondeo, sicut docet Suar. k Non fie- ri, putat Alphonsus l. de Leone, quia sumus in odiosis. Verum sentiendum cum Suario, quia efficaciter eius sententia probatur ex cap. 1. de re iudicata ubi violans suspensionem per vnum annum inflicta (quæ certè, ut sic inflicta ut in eodem Tract. docetur est pura pœna) pronuntiatu Irregularis, & merito, quia in u- traque est eadem ratio, cum utraque privet exercitio Ordinis.

10. Inquires Secundo. Qui pluries cum Cen- sura actus Ordinis exerceat, plures ne Irregula- ritates incurrat?

11. Respondeo, cum necessaria distinctione. Si eandem numero Censuram violes, unam Ir- regularitatem contrahes. Quare, si excommuni- catus celebres Missas, etiam centies, unam Irregularitatem a contrahes, licet pluries sic celebrando, pluries pecces. At, si violes Cen- suram diversæ rationis, plures Irregularitates, iuxta pluralitatem dictarum Censurarum, con- trahes: si excommunicatus v. gr. Suspendus, Interdictus Missam unam celebret, tres con- trahes Irregularitates distinctè b explicandas, si forte ab illis dispensationem petas.

12. Quid, si violentur plures Censuræ eiusdem rationis? Titius verbi gratia est pluri- es excommunicatus, quia pluries percussit Clericos, & cum his excommunicationibus Missam celebravit, incurrit ne plures Irregula- ritates?

13. Respondeo. Ita videri e Gibalino: sed oppositum non esse improbable, putat Ca- strop. d favetque Avila, e quos, si est otium lege.

14. Inquires Tertio, Si quis prohibitus sub excommunicatione litæ sententiæ, ne celebret, ipse tamen celebret, undè, & peccet, & in ex- communicationem incidat, inquires, inquam, an etiam incurrat in Irregularitatem?

15. Respondeo, nequaquam f. incurrore, quia in illa celebratione incurrit excommuni- cationem, ergo prius intelligitur iam cele- brasse, & deinde incidisse in excommuniatio- nem. Non igitur celebravit cum excommuni- catione, Quod si iterum celebre, tum enim ve- ro violabit Censuram, & Irregularitatem effu- gere non poterit.

16. Inquires Quarto. Si quis irretitus Cen- sura exerceat actum Ordinis, quem habet, qui actus propter aliquam rationem sit nullus, in- curret ne in Irregularitatem? Absolvat v. gr. excommunicatus hominem, qui sine debito dolore ad Confessionem accessit, undè sacri- lege, atque adeo nulliter Absolutionem recep- it, erit ne hic Irregularis? Idem inquiri potest, si idem excommunicatus consecret in aqua v. l. in pane non triticeo, si baptizat sine aqua natu- rali, si Episcopus excommunicatus ordinet feminam, vel non Baptizatum, &c.

17. Respondeo. Distinguit Suar, g Si Mini- ster hic excommunicatus sciens, actum fore

l Alph. de Leone l. 6. de Cen. n. 5. Villal. Tr. tr. 18. diff. 3. n. 57. a Suar. de matr. l. 4. d. 24. n. 7. Truj. l. c. 6. n. Bonac. d. 7. de Cef. q. 1. n. 4. Castrop. T. 1. r. 3. p. 16 §. 4. sine. contra Gi- bal. de Cef. d. 9. §. 9. n. 2. §. 4. b Lezz. V. Irreg. n. 56. c Gibal. l. c. d. 17. n. 13 §. 4. d Castrop. l. c. e Avila p. 7. d. 10. d. 8. f Gibal. de Irreg. c. 5. §. 2. n. 11.

g Suar. de Cens. d. 11. §. 2. n. 14. §. 15.

invalidum, sicut se gerat, proferat v. gr. verba extrinsecè, sed absque intentione faciendi verum actum, seu verum Sacramentum, non incurrit in Irregularitatem, quia actus procedens à ficta intentione non dicitur usus Ordinis. Si vero habeat intentionem verum actum, seu Sacramentum faciendi, sed ex defectu materiæ, vel alterius circumstantiæ Sacramentum non facit, probabilius putat in Irregularitatem incurrit, quia tunc ille serius, ac voluntarius conatus faciendi actum, abusus Ordinis est. Scio Prates, a putare etiam in hoc secundo casu non incurrit Irregularitatem, sed, quia illum sequi, saltem tutius nolo, non est necesse in re rata amplius immorari.

a Prat. in
manusc. de
Irreg. d. 5. c.
4. §. 1. n. 18.
fol. 507.

18. Inquires Quinto. Si Sacerdos excommunicatus toleratus ad petitionem Fidelium non habentium v. gr. alium Sacerdotem, nisi hunc, celebret Sacrum die festo, ut si satisficiant præcepto, potestne licitè tunc celebrare, & effugere incursum in Irregularitatem? Supponimus autem ne is peccet, se posuisse in gratia saltem per contritionem.

b Castrop.
de Cens. d.
2. p. 8. n. 4.

19. Respondeo. Castropal. b videtur concedere his verbis: Ex quo fit, si dies occurrat festivus, neque adsit alius Sacerdos, qui Missam populo faciat, posse excommunicatum (unquè toleratum) celebrare, quia præsumitur Populus petere sacrificium necessarium pro præcepto audiendi Sacrum exequendo. ut bene Navarr. Filliuc, Bonacina. Hæc Callropalaus.

Inquires Sexto. Si is, cui est interdictus ingressus in Ecclesiam, celebret, incurritne in Irregularitatem?

Respondeo, Incurret, quia adhuc tunc violat Censuram, ut habes apud Suarium, & aliosque.

c Suar. de
Cens. d. 35.
se. 4. Lead.
de Interd.
d. 7. ser. de per
votum.

§. IV.

Quis dispenset in prædictis ex abusu Ordinis?

1. Irregularitatem contractam primo modo ex dictis §. 1. hoc est ex iuriva Ordinum susceptione, si tamen ea contrahitur, est dispensabilis ab Episcopo, si non præcessit prohibitio excommunicationis. Id quo modo se habeat, dixi in Tractatu de Ord. c. 12. à num. 34. & videri potest Thesaurus de pœnis Ecclesiasticis p. 2. V. Ordo cap. 7. præsertim §. Advertis Secundo. Quando autem etiam est oc-

cultum, dispensari semper posse ab Episcopo sic concedente a Tridentino, jam non ignoras.

a Trid. 24. Ref.

2. Irregularitatem contractam secundo modo ex dictis in eodem §. 1. hoc est ex Ordine suscepto ab uxorato, tunc solum potest Episcopus dispensare, quando sic ordinatus ingrederetur Religionem, mortua jam uxore, vel perpetuo divortio celebrato.

3. Irregularitatem denique contractam ex usurpatione Ordinis, quem non habes, vel ex prava administratione Ordinis, quem habes, de qua dictum est §. 2. & 3. à solo Pontifice dispensatur, nisi, quando est occulta, quæ potest ab Episcopo ex dicto Tridentino.

CAPUT XV.

De Irregularitate ex occisione hominis.

§. I.

Dispositio eorum, quæ in hoc capite sunt tractanda.

I. **V**T ex Ordine progrediamur, Agam hic Primo. de Homicidio casuali, præter intentionem, & quidem physice commissio.

Secundo, de eodem casuali, sed moraliter commissio, id est octo ex mandato consilio, &c. ad aliud, quam ad homicidium.

Tertio, de physice, & quidem injustè commissio ex intentione, id est de Homicidio voluntario.

Quarto, de eodem voluntariè commissio moraliter, per mandatum, consilium, &c. &c.

Quinto, de mutilatione, quæ etiam ipsa causa Irregularitatis est.

Sexto, de occisione iuste patrata à Ministris Justitiæ.

Septimo, de eadem iuste patrata à Militibus in Bello.

Octavo, de eadem commissa in sui defensionem.

In re sexcentis nodis implexa lucem nobis præferat Lux æterna.

De Irregularitate ex homicidio casuali.

§. II.